

Dosarul nr. 2rac-54/21

Prima instanță: (Judecătoria Edineț, sediul Central) jud: E.Pșenița

Instanța de apel: (Curtea de Apel Bălți) jud: Iu.Grosu, A.Garbuz, A.Ciobanu

Î N C H E I E R E

12 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Laguardia”, în procedura falimentului, reprezentată de avocatul Tatarciuc Ghenadie,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Laguardia”, în procedura falimentului împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Agropomfruct” cu privire la constatarea nulității absolute a contractului de locațiune,

împotriva deciziei din 10 septembrie 2020 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 05 decembrie 2018 SRL „Laguardia”, în procedura de faliment, a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Agropomfruct” cu privire la constatarea nulității absolute a contractului de locațiune.

În motivarea acțiunii a invocat că, prin decizia de regularizare nr.5 din 16 ianuarie 2015 a Biroului Vamal, întocmită în baza actului de audit post-vămuire nr.25/2 din 24 decembrie 2014, efectuat în privința agentului economic SRL „Laguardia”, a fost calculată o sumă totală a obligațiilor vamale în valoare totală de 1 154 745,72 lei (formată din datorie de bază în valoare de 970 582,92 lei și penalitate în valoare de 184 162,80 lei).

Prin decizia de regularizare nr.10 din 06 februarie 2015, întocmită în baza actului de audit post-vămuire nr.25/3 din 05 februarie 2014, efectuat în privința agentului economic SRL „Laguardia” a fost calculată o sumă totală a obligațiilor vamale în valoare de 7358,43 lei (formată din datorie de bază în valoare de 3882,36 lei și penalitate în valoare de 3476,07 lei). Anume neachitarea obligațiilor vamale stabilite prin aceste decizii de regularizare au servit temei de intentare a procesului de insolvență a companiei SRL „Laguardia”.

La 17 iulie 2017, în baza hotărârii Curții de Apel Chișinău, dosarul nr. 2i-323/17, s-a constatat insolvența debitorului și s-a intentat procedura simplificată a falimentului față de SRL „Laguardia”, ca lichidator fiind desemnat Verdeș Alexandru.

În rezultatul restabilirii actelor financiar-contabile ale SRL „Laguardia”, lichidatorul a constatat următoarele circumstanțe.

La data de 19 decembrie 2012, între SRL „Agropomfruct” (Locatorul) și SRL „Laguardia” (Locatarul) a fost încheiat contractul de locațiune nr.1912/2012, potrivit căruia, Locatorul a transmis Locatarului teritoriul și spațiul în mărime de 14 000 m.p., pe adresa XXXXX, pentru păstrarea tehnicii și inventarului agricol (41 unități). Valoarea contractului este de 25 lei pentru un metru pătrat inclusiv TVA (p.1.2., lit.a) din contract), ceia ce constituie 350 000 lei. Durata locațiunii a fost din 01 ianuarie 2013 pînă la data de 01 ianuarie 2015 (p.1.2., lit.b din contract). Prin actul de verificare din 31 iulie 2017 și facturile fiscale anexate, se confirmă achitarea de către SRL „Laguardia” către SRL „Agropomfruct” a sumei de 1 522 706 lei.

A relatat că, circumstanțele care indică nulitatea absolută a contractului de locațiune sunt: contractul nu este semnat de administratorul SRL „Laguardia” (atunci era dl. Grot Zbigniew Piotr); la rubrica Locatorul în rubrica „Директор”, semnătura nu aparține administratorului Grot Zbigniew Piotr; contractul nr.1912/2012 a fost încheiat la 19 decembrie 2012, dar la 28 noiembrie 2012, utilajul agricol pentru care s-a încheiat contractul nr. 1912/2012, a fost transmis în capitalul social al SRL ”Laguardia Agrobusiness”. Astfel, contractul nr.1912/2012 a fost încheiat atunci cînd SRL „Laguardia” deja nu mai era proprietar al utilajului agricol.

S-a indicat astfel că, SRL „Agropomfruct” (în persoana lui Tcaci Igor) a emis facturi fiscale pe care, în semn de recunoaștere de către SRL „Laguardia” același Tcaci Igor, scrie numele administratorului SRL ”Laguardia” și aplica ștampila acestei companii pe facturile fiscale: factura fiscală nr.jb2639516 din 25.12.2014, eliberată de SRL ”Agropomfruct” (în persoana lui Tcaci Igor) în valoare de 117 500 lei, pentru servicii de locațiune pentru păstrarea tehnicii și inventarului agricol în cantitate de 31 bucăți pe suprafața de 1,4 ha.

Contractul nr.1912/2012 nu a identificat bunul transmis în locațiune. Nu a fost indicat nr. cadastral al bunurilor imobile, nu a fost anexat planul imobilelor transmise în locațiune.

A declarat că Tcaci Igor devine administratorul ”Laguardia Agrobusiness” SRL, companie care a primit în capitalul social al societății tot utilajul agricol, companie care a consumat servicii de locațiune, plata pentru care Tcaci Igor a pus-o în sarcina companiei SRL „Laguardia”.

A susținut că lipsește hotărârea fondatorului SRL ”Laguardia”, de a semna un contract în valoare de 350 000 lei, pentru servicii de locațiune consumată de altă companie. Contractul de locațiune nr. 1912/2012 din 19 decembrie 2012 este fictiv și se încadrează în alin.(1) art.221 din Codul Civil, potrivit căruia actul juridic încheiat fără intenția de a produce efecte juridice (actul juridic fictiv) este nul.

Contractul nr. 1912/2012 din 19 decembrie 2012 are menirea să creeze o aparență juridică pentru creditori și implică o neconcordanță intenționată între voința reală (de a se eschiva de la plata datoriilor față de stat aducerea companiei în SRL „Laguardia” în stare de incapacitate de plată, iar în final la insolabilitate) și voința declarată (de transmitere a beneficia de servicii de locațiune). Prin urmare, această neconcordanță are ca scop amăgirea terților, adică a creditorilor. Astfel, motivul încheierii contractului nr. 1912/2012 din 19 decembrie 2012 este fraudarea organului vamal și a altor creditori, prin neachitarea datoriei acumulate, constatate ulterior.

A invocat că contractul nr.1912/2012 a fost încheiat fără intenția de a produce efecte juridice și este lovit de nulitate absolută, deoarece în cazul acestui contract

lipsește unul din elementele definiției ale actului juridic stipulat în art. 195 din Codul civil.

Scopul prezentei acțiuni civile este revendicarea sumelor achitate ilegal cu scopul satisfacerii creanțelor creditorilor. Deoarece se invocă ca temei al nulității art. 221 Cod civil, și anume nulitatea absolută. Potrivit alin. (1), art.216 Cod civil, actul juridic este nul în temeiurile prevăzute de prezentul cod (nulitate absolută).

Conform alin.3, art.217 din Codul civil, acțiunea în constatare a nulității absolute este imprescriptibilă.

A solicitat reclamanta, anularea (constatarea nulității) contractului de locațiune nr. 1912/2012 încheiat între SRL „Agropomfruct” și SRL „Laguardia” la data de 19 decembrie 2012 și încasarea de la pârât a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 03 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău cauza intentată la cererea de chemare în judecată depusă de SRL ”Laguardia” către SRL ”Agropomfruct” cu privire la constatarea nulității absolute a unui contract de locațiune, a fost strămutată spre examinare în fond la Judecătoria Edineț.

Prin hotărârea din 20 ianuarie 2020 a Judecătoriei Edineț (sediul central) acțiunea a fost respinsă. S-a încasat de la SRL ”Laguardia”, în procedura de faliment, în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 45681,21 lei, care urmează a fi achitată nu mai târziu de 6 luni din data adoptării prezentei hotărâri.

Prin decizia din 10 septembrie 2020 a Curții de Apel Bălți s-a respins apelul declarat de SRL „Laguardia”, în procedura falimentului și s-a menținut hotărârea din 20 ianuarie 2020 a Judecătoriei Edineț (sediul central).

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat că, la caz nu poate fi constatat caracterul fictiv al contractului de locațiune nr. 1912/2012 din 19 decembrie 2012, la dosar fiind anexate probe incontestabile ce demonstrează faptul transportării tehnicii și inventarului agricol de la locul de activitate al SRL “Laguardia” din XXXXX, în XXXXX, pentru a fi plasate pe terenul dat în locațiune pentru păstrarea acestor bunuri (f.d. 138-140 vol.I), faptul executării de către părți a obligațiilor contractuale ce rezultă din contractul de locațiune nr.1912/2012 din 19 decembrie 2012, atât de către locator (f.d. 14-22; 114-137 vol.I), cât și de către locatar (f.d. 23; 54-62 vol.I), faptul că bunurile respective au fost ridicate de pe teritoriul sediului SRL ”Agropomfrut” din s. Tîrnova, XXXXX de executorul judecătoresc (f.d. 141 vol.I).

Instanța de apel a relatat că prima instanță corect a constatat că contractul de locațiune nr. 1912/2012 din 19 decembrie 2012 a produs efectele sale specifice care rezultă din natura sa, în cazul dat, efectele specifice ce rezultă din natura contractului de locațiune, sunt transmiterea de către locator - SRL ”Agropomfruct” în posesia și folosința temporară locatarului - SRL ”Laguardia” contra plată, a unor bunuri neconsumabile (teren cu suprafața de 14000 m.p.). Este incontestabil faptul că contractul de locațiune nr. 1912/2012 din 19 decembrie 2012 și-a produs efectele sale specifice, iar la caz nu se atestă sub nici o formă intenția părților ca prin încheierea acestui contract să nu se producă efecte juridice.

Instanța de apel a indicat că contractul de locațiune nr. 1912/2012 a fost încheiat între SRL ”Agropomfruct” și SRL ”Laguardia” la data de 19 decembrie 2012, iar procesul de insolvență în privința SRL ”Laguardia” a fost intentat la data de 17 iulie 2017. Corespunzător, contractul de locațiune contestat a fost încheiat cu 5 ani înainte de intentarea procesului de insolvență.

Nu este întemeiat nici argumentul apelului că instanța de fond urma să aplice prevederile art.55, 68 al.2 CC (în redacția de pînă la 01.13.2019) or, un astfel de temei al acțiunii nu a fost invocat și normele date nici nu sunt aplicabile speței deoarece obiectul acțiunii este valabilitatea contractului și nu răspunderea persoanei juridice.

La 14 decembrie 2020 prin intermediul oficiului poștal Societatea cu Răspundere Limitată „Laguardia”, în procedura falimentului, reprezentată de avocatul Tatarciuc Ghenadie a declarat recurs împotriva deciziei din 10 septembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-a invocat ca temei de drept prevederile art. 432, alin.(2) lit. a), b), c) Cod de procedură civilă și anume, instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea.

Săvârșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la 10 septembrie 2020.

Materialele cauzei atestă expedierea participanților la proces a copiei deciziei motivate prin scrisoarea de însoțire din 13 octombrie 2020 (f.d. 115).

Astfel, decizia instanței de apel a fost recepționată de Societatea cu Răspundere Limitată „Laguardia” la 16 octombrie 2020 conform avizului de recepție. Prin urmare, recursul declarat la 14 decembrie 2020, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 12 ianuarie 2021, prin scrisoarea de însoțire nr. 2rac-54/2021, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia cererii de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței timp de o lună de la data recepționării (f.d.130).

La 05 februarie 2021 și respectiv la 10 februarie 2021 Societatea cu Răspundere Limitată „Agropomfruct” a depus referință prin care a solicitat respingerea recursului depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Laguardia”, în procedura falimentului, reprezentată de avocatul Tatarciuc Ghenadie ca fiind neântemeiat.

Examinând temeiurile recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Laguardia”, în procedura falimentului, reprezentată de avocatul Tatarciuc Ghenadie, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al

Curții Supreme de Justiție consideră recursul ca inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Laguardia”, în procedura falimentului, reprezentată de avocatul Tatarciuc Ghenadie, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru

Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Laguardia”, în procedura falimentului, reprezentată de avocatul Tatarciuc Ghenadie, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Laguardia”, în procedura falimentului, reprezentată de avocatul Tatarciuc Ghenadie.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru